graphic Observations of the Brightness of Neptune" (Publications de l'observatoire astronomique de l'Université de Tartu XXV 7, Tartu, 1924; koos E. Öpik'uga), „Determination of the Longitude of the Tartu Observatory by Wireless" I, II (*ibid.* XXVI 7, 1928 ja XXVII 3, 1931), „Die Längenbestimmung in Tallinn und Pulkovo" (Helsingi, 1932), „On the Colour of Mars" (*Acta* A XXV 6, Tartu, 1933) ja „Longitude and Latitude Determinations in Estonia from 1930 to 1933" (Tallinna Tehnikainstituudi Toimetused A, 1, Tall., 1937). L. oli „Eesti entsüklopeedia" täheteaduse osakonna toimetaja.

Isikl. jm. saadud andmed. *T. R.*

***LODE, Gustav v.,** Baltimaade ajaloo-kokkuvõtte autor, ohvitser Rootsi teenistuses ja meeskohtunik Eestimaal, sünd. 1633, surn. 24. I 1705 Stokholmis.

Geneal. Handb., Estland I, 9 [1936?], lk. 695; G. Elgenstierna, Svenska adelns ättartavlor V (1930); J. Paucker, Die Herren von Lode (1852). *T.*

LOGVINENKO, vt. **LAIGO.**

LONDICER, Ernst Wilhelm, maalikunstnik, sünd. umb. 1655 Tallinnas Rootsi sõjaväeteenistusse astunud šoti aadliku pojana, sai üldhariduse arvatavasti Tallinna toomkoolis, õppis maalikunsti tõenäoselt Saksamaal ja küll kindlasti Madalmail. 1680-ndate a. alguses oli L. jälle Tallinnas ja nimetati Eestimaa rüütelkonna maalikunstnikuks. Kuningliku käskkirjaga 1687 vabastati L. ühes maalija Lijdert Sotje'ga, keda taga kiusati tsunfti poolt sellesse mittekuulumise tõttu, kohustusest astuda Tallinna maalritetsunfti ja anti neile õigus teotseda vabakunstnikkudena portree- ja kompositsioonmaali alal. L. suri 9. XI (või mõni päev enne seda?) 1697 vkj. Tallinnas. — L. osutub üheks kõige väljapaistvamaks väheseist seni teatavaks saanud rootsiaegseist maalikunstnikest Eestis. Ta teoseist on praeguseni kindlaks tehtud vaid mõned üksikud, nagu Brandenburgi kuurvürsti Friedrich Wilhelmi portree (1683) Mustpeade hoones Tallinnas, Liivimaa kindralsuperintendendi J. Fischer'i (vt. ka *Suppl.*) portree (1686) Riia toommuuseumis ja parun Stael v. Holstein'i portree Tallinnas. Tallinna Toomkirikule maalis L. 1695—96 Axel Julius de la Gardie (vt.) tellimise põhjal altaripildid „Ristilöömine" ja „Püha õhtusöömaaeg", mis pärast asendamist uuega (1881) on läinud kaotsi. L-i joonistatud on ka Chr. Kelch'i (vt.) kroonika tiitelleht (Jacob v. Sandrart'i vasklõige).

W. Neumann, E. W. L. („Revaler Beobachter" 1895, nr. 198, 199); W. Neumann, Lex.; L. v. Kügelgen, Katalog der Kunst-Ausstellung aus Revaler Privatbesitz (1918). *A. V.*

LO(N)GVINENKO, vt. **LAIGO.**

LOONE (end. perekonnanimi kuni 1933 **Treumuth**), **Nigolas (Nikolai),** arhivaar ja ajaloolane, sünd. 2. XI 1907 vkj. Valgas raudteetöölise pojana, õppis 1919—25 Valga poeglastegümnaasiumis ja 1925—33 Tartu ülikooli filosoofiateaduskonnas Eesti ja Põhjamaade ning üldajalugu ja omandas mag. phil. astme Põhjamaade ajaloo alal. Astunud 1929 E. Riigi Keskarhiivi praktikandiks, sai ta seal arhiiviametnikuks 1930 ja osakonnajuhatajaks 1933; surn. 9. V 1937 ukj. Taagepera sanatooriumis. — L. on avaldanud rohkesti uurimuslikke töid jm. kirjutisi ajaloo (eriti Poola aja kohta Eestis) ning arhiivinduse alal perioodilisis väljaandeis „Ajalooline Ajakiri", „Eesti Kirjandus", *Svio-Estonica*, „Eesti Keel", „Przegląd Historyczny" (Varssavi), teoseis „Arhiivinduse käsiraamat" II (Tartu, 1936), „Poola" (Tall., 1930), „Kultuuri ja teaduse teilt" (Tartu, 1932) jt. Eesti ajalookirjanduse bibliograafilisi ülevaateid a. 1926—35 kohta on ta avaldanud aastaraamatuis „International Bibliography of Historical Sciences" (Washington) ja Õp. E. S-i „Eesti filoloogia ja ajaloo aastaülevaates". L. suuremad tööd on eesti ajaloo bibliograafiline suurteos *Bibliotheca Estoniae Historica MDCCCLXXVII—MCMXVII*, I—IV (Tartu, 1933—39; koos E. Blumfeldt'iga), „Polonica Eesti Riigi Keskarhiivis" (*ibid.*, 1931; koos O. Liiv'iga) ja uurimus „Die Geschichte des estländischen Generalgouverneursarchivs aus der schwedischen Zeit" (teoses „Eestimaa rootsiaegse kindralkuberneri arhiivi kataloog" I, *ibid.*, 1935). Ka koostas ta nimetatud arhiivi kataloogi A osa („Eestimaa rootsiaegse kindralkuberneri arhiivi kataloog" II, *ibid.*, 1936). L. on võtnud osa ka mitme seltsi tegevusest ning esinenud ettekannetega.